

FULL INFORMATIU DE RURALS

IMPLEMENTACIÓ DEL PLA PILOT

A finals del curs passat USTEC·STEs s'assabenta del Pla pilot d'escoles rurals durant una reunió amb la responsable de rurals del Departament i que s'aplicarà ja durant el curs 2015/2016 en municipis amb menys de 3000 habitants -quatre a Lleida i tres a les Terres de l'Ebre. Alhora que pretén incloure-hi els infants del primer cicle d'infantil. La finalitat, segons el Departament, és afavorir les famílies perquè puguin deixar els infants al centre i no hagin de buscar escola bressol en municipis propers, atès que al seu no n'hi ha, i d'aquesta manera assegurar, si més no, la continuïtat dels alumnes al mateix centre.

USTEC·STEs ha estat sempre a favor de la inclusió de primer cicle d'infantil dins l'oferta educativa pública, i per aquest motiu ens va semblar una proposta prou adequada. Ara bé, la realitat va ser ben diferent quan ens vam adonar que la gran majoria dels pobles inclosos al Pla pilot ja oferien aquest servei a través dels Ajuntaments i que la mesura havia estat populista i només buscava un estalvi econòmic, ja que als Ajuntaments no els resultava rendible tenir unes instal·lacions i un personal docent pel nombre de nens que sol·licitaven aquest servei.

Per tal de fer un seguiment de com s'havia gestat el Pla, USTEC·STEs es posa en contacte amb els centres implicats en el projecte i, de tota la informació rebuda, en podem concloure que hi ha hagut manca d'informació a l'inici de curs. Pel que sembla el Departament continua actuant com sempre, amb el rigor i serietat que els caracteritza i, en lloc de parlar amb els centres i comunitats educatives implicades i comprovar si la proposta era adequada al seu entorn, treu la notícia i imposa el Pla pilot a correcció i sense ni consultar-ho amb els centres implicats.

Per a USTEC·STEs aquest Pla pilot implica una alteració significativa de les condicions laborals; en primer lloc i pel que fa a l'educadora d'educació infantil, creiem

que qui ha de cobrir aquests llocs de treball són els tècnics d'educació infantil que hi ha a la borsa de treball de la Generalitat i no pas deixar aquesta gestió als Ajuntaments per evitar diferències en les condicions laborals dels treballadors i treballadores.

En segon lloc, tenim els nostres dubtes en l'agrupació d'infants que pretén fer el Departament amb aquest Pla pilot, perquè ens podem trobar amb un grup que inclogui infants des de P1 fins a P5. Aquesta agrupació i la filosofia d'aquest Pla pilot implica que a la mestra i tutora d'educació Infantil, se li canviïn les condicions laborals i passi a assumir responsabilitats i tasques de primer cicle d'educació infantil, amb infants amb necessitats i currículums diferents als nens de segon cicle d'infantil, i que, a més, el Departament no ho ha tingut en compte, tot i que ha de vetllar per garantir la qualitat de l'educació.

Un dels dèficits històrics del sistema educatiu català és el de la manca d'un programa coherent per al primer cicle d'infantil, conegut com a 0-3. Amb l'absència de polítiques públiques en poblacions petites o mitjanes i un estat del benestar insuficient, és la iniciativa privada qui, en grau de monopoli, converteix el dret a l'educació en un negoci i genera grans despeses a les famílies.

Per tractar de pal·liar aquesta situació, el Pla d'Educació de 2002-2004, a l'època en què el Departament estava presidit per la consellera Carme Laura Gil, va implicar la creació de 30.000 places del tram 0-3, en què la Generalitat subvencionava aquells ajuntaments que, com a administració educativa, estaven disposats a crear llars d'infants municipals.

Atès que el 0-3 mai no ha estat considerat com un tram obligatori i, per tant, gratuït, la idea general era que el Pla d'Educació era finançat per tres parts: un terç per part dels Ajuntaments, un altre per la Generalitat, i un altre per part de les famílies. Un fet que vulnerava la idea de gratuïtat de l'educació que sempre hem defensat, ja que implicava el concepte de "re-pagament", perquè la societat pagava dues vegades: mitjançant els impostos

i mitjançant unes quotes que podien resultar oneroses per a les famílies.

Malgrat el fracàs polític d'aquest sistema hi ha mestres i tècnics superiors d'educació infantil que es desviuen cada dia per millorar la qualitat de l'ensenyament, tot i les diferències laborals que hi ha entre els dos col·lectius. La lliure iniciativa dels Ajuntaments i l'absència d'una normativa estricta, implicava una atomització del 0-3 que es plantejava com a públic, però que en el millor dels casos resultava ser semiprivat o, encara pitjor, públic-privatitzat. Alguns municipis, sense capacitat de gestionar directament les seves llars d'infants, acabaven subcontractant-les a empreses externes. D'altra banda, la voluntarietat municipal (i el desigual nivell econòmic d'uns ajuntaments històricament subfinançats) podien implicar greuges comparatius, amb uns nivells molt desiguals de qualitat i atenció, o amb municipis que, per pressió de llars d'infants privades, ni tan sols gosessin ofertar places semipúbliques.

Per acabar-ho d'adobar, a partir de 2011 la Generalitat, en plena dinàmica de retallades, va reduir les subvencions al Pla i va exigir que Diputacions i famílies incrementessin les seves aportacions; la qual cosa, en un context de crisi, desocupació i empitjorament de la renda dels treballadors, acompanyat d'una caiguda demogràfica, va fer que moltes de les llars d'infants haguessin de plegar o reduir la seva oferta.

És, doncs, en aquest context, que hem d'entendre el Pla pilot a l'escola rural presentat per la consellera Rigau, ja que pot ser un intent de repetir una operació que busca l'estalvi, més que no pas fer efectiu el dret a l'educació al primer cicle d'infantil.

USTEC-STEs ha elaborat, juntament amb diversos col·lectius, plataformes, assemblees i personalitats del món de l'educació, una proposta de nova llei d'educació: la **ILP d'Educació**. El nou model que proposem parteix de la concepció integral de l'educació i, per tant, un dels seus eixos centrals és la gratuïtat de l'educació des de l'escola bressol fins a la universitat.

Bona part del problema d'aquest Pla pilot, i de la filosofia general del Departament, és que, tal com reclama la ILP d'Educació, cal que des de l'escola bressol a la universitat, l'ensenyament sigui gratuït, i que d'infantil a secundària postobligatòria sigui la Generalitat qui gestioni de manera directa aquestes etapes educatives, amb un professorat que en depengui, entès com un cos únic, guiat pel principi d'especialitat i amb condicions de treball equiparables.

Entenem que cal anar cap a la cessió a la Generalitat de les escoles bressol de titularitat municipal i de les subcontractades, per tenir una única xarxa, amb condicions laborals úniques i de titularitat de la Generalitat de Catalunya. No podem permetre la privatització de la gestió de les escoles bressol.

Considerem que cal acabar amb la precarietat laboral que hi ha en moltes escoles bressol. El personal responsable de l'escola bressol, tant els mestres i els tècnics d'educació infantil com la resta de personal educatiu laboral, ha de formar part del personal funcionari a càrrec del Departament d'Ensenyament, amb contractació estable segons els nivells retributius i amb dret a la mobilitat interna.

USTEC-STEs des dels seus inicis ha defensat el caràcter educatiu de l'etapa 0-6. I també ha considerat que aquest tram, essencial en la formació de cada individu, ha de ser públic, gratuït i integrat en centres d'una única xarxa de titularitat pública, a càrrec de mestres titulats d'educació infantil i tècnics superiors d'educació infantil, a fi de garantir la igualtat d'oportunitats.

En aquest sentit, podem compartir part de la filosofia d'integrar dins de l'escola rural el tram 0-3; però, tanmateix, resulta extremadament preocupant que entri dins les escoles públiques un cos estrany amb personal aliè al del Departament, sota condicions laborals diferents, i famílies que hagin de pagar quotes per un ensenyament no obligatori, amb el principal objectiu de l'estalvi econòmic a cusa del fracàs d'un pla anterior poc ambiciós i amb una execució barroera com va ser l'implementat per la consellera Carme Laura Gil i els seus successors.

Entenem que com a Pla pilot, el Departament vol experimentar amb la possibilitat d'estendre l'experiència al conjunt de la xarxa pública, la qual cosa requeriria un pla de construccions i adequacions escolars prou ambiciós i la contractació d'uns quants milers de docents i tècnics d'educació infantil. Ara bé, sobretot cal una major sensibilitat social amb totes les parts, buscar complicitats i consensos amb tota la comunitat educativa, inclouent-hi els agents socials, i reivindicar el que sempre hem reivindicat, una estructura que permeti identificar inequívocament el 0-3 com a etapa educativa, pública i gratuïta.

Per tot això, hem instat el Departament d'Ensenyament a convocar una Mesa Sectorial amb el Pla pilot com a únic punt de l'ordre del dia, en la qual, a més d'informar-nos, hi negociem les condicions de treball que impliquen aquestes novetats legals.

Comparativa entre el pla experimental del primer cicle d'educació infantil (1-3 anys) a escoles rurals de la Generalitat de Catalunya i la implantació d'un projecte experimental d'incorporació del nivell educatiu de 2 a 3 anys en determinats col·legis d'educació infantil i primària de titularitat de la Generalitat Valenciana.

DIFERÈNCIES ENTRE EL PLA EXPERIMENTAL D'INTRODUCCIÓ DEL PRIMER CICLE D'INFANTIL A ESCOLES RURALS DE PAÍS VALENCIÀ I CATALUNYA	
CATALUNYA	PAÍS VALENCIÀ
-Ordre ENS/273/2015, de 25 d'agost, Pla experimental al primer cicle d'educació infantil (1-3 anys) en nuclis rurals, pertanyin a una ZER o no, però el municipi ha de tenir fins a un màxim de 3000 habitants	-Ordre 7/2015, de 17 de setembre, de la Conselleria d'Educació (C.Valenciana) Projecte experimental d'incorporació nivell educatiu (2-3 anys) a escoles d'educació infantil i primària de titularitat valenciana, en aquest cas no manté uns criteris clars com els de Catalunya
PROFESSIONALS D'ATENCIÓ	
Contractació d'uns quants milers de docents i tècnics d'EI, però és personal aliè al Departament	En cada classe hi haurà un mestra d'EI i un/a educador/a d'EI
CONTRACTACIÓ DELS PROFESSIONALS	
Pel que fa a la contractació d'educació l'EI no és de la borsa de l'Administració i cada poble contractarà amb unes condicions diferents Les contractacions són fins a 31 d'agost de 2016	- Els docents d'EI són contractats per la Conselleria d'Educació per mitjà de la borsa de professorat interí de la Conselleria d'Educació - Els educadors i educadores d'EI depenen de funció pública i seran contractats mitjançant borsa d'educadores creada al 2011 - Les contractacions són fins a 31 d'agost de 2016
RÀTIO PER AULA	
No ho especifica. Deuen ser els d'EI o en tot cas de llar d'infants, el que sí especifica és que estaran el paràmetre 1-3 anys	Tram 2-3 anys amb una ràtio de 18 alumnes
TOTAL CENTRES DEL PLA PILOT	
Aquest pla experimental s'aplica a l'àmbit de Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament a Lleida i Terres de l'Ebre -3 centres de Serveis Territorials de Terres de l'Ebre -4 centres de Serveis Territorials de Lleida	Un total de 35 centres de la Comunitat Valenciana -14 centres de la província d'Alacant -7 centres de la província de Castelló -14 centres de la província de València
VIGÈNCIA DEL PROJECTE	
Aquest Pla Experimental s'aplica a partir del curs 2015-16 i diu que és ampliable a altres poblacions que ho necessitin, concretament especifica que serà ampliable a altres Serveis Territorials que en manifestin la necessitat	S'avaluarà el projecte i es podrà ampliar la seva vigència a posteriors cursos acadèmics mitjançant prèvia avaluació
DELEGACIÓ DE COMPETÈNCIES	
Competència de la Generalitat i també a iniciativa dels ajuntaments implicats i la seva col·laboració	Es facilitarà a les direccions generals amb competències en matèria de centres docents personal, ordenació i innovació educativa perquè hi hagi una regulació necessària per a l'excedència i desplegament de la present ordre.
COORDINACIÓ PLA EXPERIMENTAL	
No s'especifica com es coordina	Explica que la coordinació que fa del Pla Experimental la conformen el tutor d'aula dels nens/es de 2 anys i l'educador/a d'educació infantil i s'integra l'equip d'EI del centres com a membres de l'escola. L'equip educatiu del projecte s'haurà de coordinar.
NECESSITATS DEL SERVEI	
Implantació en 7 llocs concrets dels Serveis Territorials de Terres de l'Ebre i Lleida i ho deixa obert a les necessitats d'escolarització d'infants d'1-3 anys detectades als municipis afectats si, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es considera necessari reestructurar l'oferta educativa pública	Als 35 llocs on s'implanta se n'avalua la continuïtat o fins i tot ampliar-lo, però es recull que si la demanda de llocs escolars és inferior a l'oferta, s'acceptaran totes les sol·licituds i seguirà endavant.
RECURSOS MATERIALS	
¿?	La Inspecció Educativa informa a la Direcció General de Centres sobre les possibles necessitats de mobiliari d'aula.

Sr. Director General de Centres Públics

Sobre el Pla Pilot d'introducció del primer cicle d'educació infantil a escoles rurals

Registre d'entrada

Benvolgut Sr.

A l'inici de curs ens hem trobat amb l'Ordre ENS/273/2015 de 25 d'agost, per la qual s'estableix el Pla Experimental pel qual s'implanta el primer cicle d'educació infantil en escoles rurals, i amb la Resolució ENS/2049/2015 de 10 de setembre, on s'especifiquen els centres en què s'implementa en aquest curs.

Ambdues normes, especialment l'Ordre, particularment als articles 4 a 7, imposen situacions que alteren significativament les condicions de treball dels docents, regulades per la normativa bàsica catalana i estatal, la qual cosa exigeix, necessàriament, la convocatòria d'una Mesa Sectorial per abordar tot el conjunt de modificacions que el Pla Experimental implica. Una Mesa per a la qual calia haver informat prèviament els representants dels treballadors de tot el conjunt de novetats, ja que calia obrir una negociació al respecte.

D'altra banda, volem presentar una queixa formal perquè ens consta que, a dia 1 de setembre, alguns del equips directius de centre no havien estat informats ni del Pla pilot, ni de la seva normativa, un fet que en desautoritza els impulsors i que fa dubtar de les seves veritables intencions. En tot cas, a data d'avui, continua havent-hi manca d'informació i transparència sobre el Pla Pilot.

Entenem, a més, que l'ambigüitat normativa, amb la coexistència de personal docent dins el mateix centre que pugui dependre de diferents administracions i que, fins i tot (amb l'experiència fallida de la municipalització de les llars d'infants) pugui haver-hi personal contractat no funcionari exercint responsabilitats educatives en centres públics, genera dubtes sobre la legalitat i la legitimitat de l'esmentada iniciativa.

Constatem també que bona part dels municipis on s'implanta el Pla comptaven ja amb llar d'infants, de manera que la finalitat i els objectius del Departament no es corresponen del tot amb la realitat.

Com a organització sindical, però també cívica, sempre hem reivindicat que el primer cicle d'educació infantil, amb el clar objectiu d'ampliar i consolidar el dret a l'educació de qualitat i garantir-hi l'accés en condicions d'igualtat, hauria d'estar dins el sistema públic gratuït. Tanmateix això sembla que ni tan sols es contempla en el Pla iniciat aquest setembre i que, fins i tot, pot produir-se la situació contradictòria que en una mateixa aula hi hagi alumnes que tenen dret a un ensenyament gratuït amb altres que les famílies han de fer aportacions econòmiques, un perillós precedent que qüestiona els principis bàsics d'igualtat.

Per tot plegat, us apremem que convoqueu una Mesa Sectorial amb el Pla Pilot com a únic punt de l'ordre del dia, en la qual, a més d'informar-nos, hi negociem les condicions de treball que impliquen aquestes novetats legals.

Atentament,

USTEC-STES

